

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/39/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5315201295
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Hartelová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5315201295.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Hartelovej a členiek senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a JUDr. Táne Rapčanovej, v právnom spore žalobcu: C. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. Y. XXXX, V., pôvodne podnikajúci pod obchodným menom C. C. - BISTRO SATELIT, s miestom podnikania Sládkovičova 2013, Čadca, IČO: 10 974 113, zastúpeného splnomocneným zástupcom Advokátska kancelária VARMUS, s. r. o., so sídlom Palárikova 83, Čadca, IČO: 36 863 203, proti žalovanému: Mesto Čadca, so sídlom Námestie slobody 30, Čadca, IČO: 00 313 971, zastúpenému splnomocnenou zástupkyňou JUDr. Michaelou Poláčkovou, LL.M., advokátkou so sídlom Palárikova 88, Čadca, IČO: 42 071 828, za účasti Krajskej prokuratúry Žilina so sídlom Moyzesova 20, Žilina, o náhradu škody a o vzájomnej žalobe žalovaného ako žalobcu zo vzájomnej žaloby proti žalobcovi ako žalovanému zo vzájomnej žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalobcu a zároveň žalovaného zo vzájomnej žaloby proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 11C/29/2015-1198 zo dňa 14. novembra 2019, v spojení s opravným uznesením č. k. 11C/29/2015-1210 zo dňa 20. januára 2020, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu vo výrokoch I., II., III., V. a VI. p o t v r d z u j e.

Rozsudok okresného súdu vo výroku IV. zostáva nedotknutý.

Žalovaný a zároveň žalobca zo vzájomnej žaloby má voči žalobcovi, zároveň žalovanému zo vzájomnej žaloby, nárok na náhradu trov odvolacieho konania o žalobe a tiež o vzájomnej žalobe v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Čadca (ďalej „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 11C/29/2015-1198 zo dňa 14. 11. 2019, v spojení s opravným uznesením č. k. 11C/29/2015-1210 zo dňa 20. 01. 2020, žalobu žalobcu zamietol (výrok I.), žalovanému voči žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania rozsahu 100 % (výrok II.). Ing. C. N., nar. XX. XX. XXXX, O. XXXX, V., priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok III.). Konanie o vzájomnej žalobe žalovaného v časti vyslovenia neplatnosti Dohody o urovaní zo dňa 10. 07. 2008 a v nej obsiahnutej kúpnej, ktorej vklad bol povolený Okresným úradom, odborom katastrálnym dňa 11. 08. 2008 pod č. V 2335/2008, zastavil (výrok IV.). Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému sumu 199.163,51 eur, sumu 17.733,22 eur, sumu 200.619,83 eur, v lehote 60 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok V.). Žiadnej zo strán sporu nepriznal nárok na náhradu trov konania o vzájomnej žalobe žalovaného (výrok VI.).

2. V odôvodnení konštatoval, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 01. 03. 2005 domáhal voči žalovanému náhrady škody vo výške 29.484.000,- Sk (978.689,50 eur) s príslušenstvom, ktorá škoda predstavuje ušlý zisk - nájomné, ktoré by žalobca dosiahol prenájmom stánkov, drobných stavieb a parkovacích miest za obdobie od 01. 01. 2004 do 31. 12. 2030, na parcelách KN C č. 336, 335, 7 a 6 o celkovej výmere 2839 m² vo vlastníctve žalovaného, ktoré mu žalovaný prenajal na základe nájomnej

zmluvy medzi žalobcom a I. I. ako nájomcami a žalovaným ako prenajímateľom zo dňa 15. 12. 2001 (zrejme preklep), ktorý predmet nájomnej zmluvy mu však žalovaný znemožnil riadne užívať. Predmetná nájomná zmluva bola na základe žaloby žalovaného rozsudkom sp. zn. 6C/177/2003 zo dňa 28. 09. 2004 určená za neplatnú.

3. Žalovaný nárok uplatnený žalobou rozporoval, namietajúc zavinenie neplatnosti zmluvy o nájme a neúmernosť vyčíslenej škody.

4. Okresný súd v ďalšom poukázal na genézu daného sporu, kedy rozsudkom č. k. 10C/38/2005-98 zo dňa 31. 10. 2006 súd zamietol nárok žalobcu v časti 324.000,- Sk (v tejto časti rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 19. 01. 2007) a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 29.160.000,- Sk s 9 %-ným úrokom z omeškania od 26. 05. 2005 do zaplatenia a náhradu trov konania v sume 363.295,- Sk. Krajský súd v Žiline rozsudkom sp. zn. 9Co/25/2007 zo dňa 17. 09. 2007 uvedený rozsudok vo vyhovujúcej časti zmenil a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi iba istinu v sume 29.160.000,- Sk (bez úroku z omeškania), vo zvyšku zostal rozsudok nedotknutý. Na základe mimoriadneho dovolania Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 4MCdo 23/2008 zo dňa 21. 12. 2009 rozsudok Okresného súdu Čadca a Krajského súdu v Žiline, okrem zamietajúcej časti, zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie.

5. Vzájomnou žalobou doručenou súdu dňa 14. 09. 2010, upresnenou na pojednávaní dňa 19. 11. 2015, sa žalovaný domáhal voči žalobcovi určenia neplatnosti dohody o urovaní uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným dňa 10. 07. 2008 a kúpnej zmluvy v nej obsiahnutej, ktorej vklad bol Správou katastra v Čadci povolený dňa 11. 08. 2008 pod V 2335/2008 a uloženia povinnosti žalobcovi zaplatiť žalovanému sumu 199.163,51 eur (6.000.000,- Sk), sumu 17.733,22 eur (534.231,- Sk) a sumu 200.619,83 eur (6.043.873,- Sk). Žalovanú sumu si žalovaný uplatnil ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia predstavujúceho plnenie žalovaného na základe dohody o urovaní zo dňa 27. 06. 2008, na základe ktorej zaplatil žalobcovi 199.163,51 eur na účet a trovy právneho zastúpenia 17.733,22 eur na účet právneho zástupcu žalobcu. Zvyšok sumy 768.771,16 eur bol nahradený novým záväzkom, a to predajom mestských pozemkov za cenu podľa znaleckých posudkov v sume 200.619,83 eur, s tým, že kúpna zmluva je súčasťou dohody o urovaní.

6. Žalobca podaním doručeným súdu dňa 16. 09. 2010 zobral žalobu v celom rozsahu späť s poukazom na uzatvorenú dohodu o urovaní zo dňa 10. 07. 2008. Vzájomnú žalobu žalovaného žiadal zamietnuť z dôvodu, že v čase uzatvorenia dohody neexistovali medzi stranami sporné otázky a uvedenou dohodou bol nahradený pôvodný záväzok, ktorý zanikol. Poukázal tiež nato, že pozemky, ktoré boli predmetom urovania, už nie sú v jeho vlastníctve, a teda tieto nemôže vydať.

7. Okresný súd následne v poradí druhým rozsudkom č. k. 8C/31/2010-316 zo dňa 23. 08. 2010 konanie o žalobe žalobcu pre späťvzatie žaloby zastavil, vzájomnú žalobu žalovaného zamietol a uložil žalovanému nahradiť žalobcovi trovy konania v sume 5.981,08 eur. Krajský súd v Žiline rozsudkom č. k. 5Co/309/2011-547 zo dňa 24. 10. 2011 uvedený rozsudok okresného súdu potvrdil. Na základe dovolania žalovaného Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 6Cdo/313/2012 zo dňa 28. 01. 2015 rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 24. 10. 2011 a rozsudok Okresného súdu Čadca zo dňa 23. 09. 2010 zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Čadca na ďalšie konanie.

8. V poradí tretím rozsudkom zo dňa 26. 11. 2015 okresný súd vzájomný návrh žalovaného zamietol, konanie o žalobe žalobcu zastavil a žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania. Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 5Co/81/2016-992 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

9. Potom čo súd nepripustil späťvzatie žaloby žalobcom, prejudiciálne riešil platnosť dohody o urovaní, ktorá bola uzatvorená podľa § 585 a nasl. Občianskeho zákonníka.

10. Na základe vykonaného dokazovania okresný súd konštatoval, že medzi stranami sporu nebolo sporné uzatvorenie nájomnej zmluvy 05. 12. 2001, predmetom ktorej boli parcely KN C č. 335, 336, 7 a 6, všetky parcely o celkovej výmere 2839 m² na obdobie 28 rokov od 01. 01. 2004 do 31. 12. 2030. V čl. II nájomnej zmluvy bolo dohodnuté, že časť parciel o výmere 1039 m² majú nájomcovia právo užívať už v období od 01. 01. 2003 do 31. 12. 2003, pretože zvyšnú časť parciel o výmere 1800 m² mala prenajaťú fi TAPS - I. P. do 31. 12. 2003 na základe nájomnej zmluvy o dočasnom užívaní pozemku zo dňa 04. 05. 1994, vrátane jej dodatku č. 1 zo dňa 25. 09. 1998. Účelom nájmu bolo prevádzkovanie trhových stolov, drobných stavieb do výmery 25 m², záchytného parkoviska, WC a s tým súvisiacich služieb. Nájomníčka I. I. (ktorá bola účastnou stranou v pôvodnej zmluve) podaním dňa 05. 01. 2004 odstúpila od nájomnej zmluvy, v dôsledku čoho jediným nájomcom zostal žalobca. Žalovaný ešte počas existencie nájomnej zmluvy s firmou TAPS dal výpoveď nájomcovi I. P., v dôsledku čoho vznikol súdny spor, kde rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 23Co/303/2003 zo dňa 09. 12. 2003 bola určená neplatnosť výpovede z nájmu danej I. P. žalovaným Mestom Čadca 17. 04. 2002. Predmetnom nájomného vzťahu medzi I.

P. a žalovaným boli nehnuteľnosti, ktoré žalovaný prenechal do užívania I. P. ako verejné priestranstvo tržnice, a to časti parciel KN 335, 336, 334 o celkovej výmere 977 m² z dôvodov rozšírenia trhoviska.

11. Žalovaný sa v konaní vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 6C/177/2003 domáhal vyslovenia neplatnosti právneho úkonu - nájomnej zmluvy uzavretej medzi žalobcom a žalovaným dňa 05. 12. 2001 z dôvodu jej rozporu so zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku. Okresný súd Čadca rozsudkom zo dňa 08. 09. 2004 určil neplatnosť nájomnej zmluvy v časti pozemkov KN C č. 336, 337 a 7 z dôvodu, že žalovaný dal I. P. neplatnú výpoveď z nájmu v dôsledku neplatnosti zmluvy, ktorá bola spôsobená žalovaným, teda Mestom Čadca. Voči tomuto rozsudku žalobca ako nájomca odvolanie nepodal. Následne sa žalobca žalobou podanou v prejednávanej spore domáhal náhrady škody v dôsledku nemožnosti užívania predmetu nájomnej zmluvy, ktorá škoda pozostáva z príjmu, ktorý by bol dosiahol za dobu prenájmu od uzavretia zmluvy, resp. dátumu uvedeného v zmluve do 31. 12. 2030.

12. Medzi stranami nebolo tiež sporné uzavretie dohody o urovnaní dňa 10. 07. 2008, ktorá bola uzatvorená v čase platnosti a právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 10C/38/2005-98, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/25/207 zo dňa 17. 09. 2007, právoplatným dňa 03. 12. 2007. Dohoda bola uzatváraná z dôvodu existencie uvedených súdnych rozhodnutí ako exekučných titulov s účelom predísť vzniku ďalších trov konania.

13. S poukazom na ust. § 585 Občianskeho zákonníka upravujúceho inštitút dohody o urovnaní súd konštatoval, že v danom prípade dohoda nebola uzatváraná za účelom odstránenia spornosti, ale bola uzatváraná v čase, kedy existovalo právoplatné a vykonateľné rozhodnutie súdu zaväzujúce žalovaného na plnenie v prospech žalobcu a dohoda tak mala za cieľ predísť uplatneniu práva zo strany žalobcu prostredníctvom exekúcie a nenavýšiť tak tento nárok o sumu ďalších prípadných trov (napr. exekúcie). Nebola spísaná za účelom odstránenia spornosti, pretože v tom čase spornosť bola vyriešená rozhodnutiami súdov. V nadväznosti na záväzný právny názor vyslovený Najvyšším súdom Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 6Cdo/313/2012 - 6Cdo/315/2012, ktorým je súd viazaný, dospel súd k záveru o neplatnosti tejto dohody (pre rozpor so zákonom), nakoľko takáto dohoda má byť a je nástrojom mimosúdneho riešenia sporu a jej účelom je predísť nezrovnalostiam medzi stranami a možno i následnému súdnemu sporu, čomu tak v danom prípade nebolo. Pokiaľ došlo k zrušeniu rozhodnutí, na podklade ktorých bola uzatvorená dohoda o urovnaní (exekučných titulov), nemohla byť a ani nebola uzatvorená za účelom úpravy práv medzi účastníkmi spornými alebo pochybnými, nakoľko riešila iba v tom čase existujúci exekučný titul a nie spornosť práv a povinností medzi stranami, ktorý vyplýval zo žaloby. Dohoda, ako bola medzi stranami spísaná, v sebe zahŕňala jednak dohodu o zmene obsahu záväzku (§ 516 ods. 1 Občianskeho zákonníka) prezentovanú v čl. II ods. 2 dohody vo finančnom vyrovnaní a druhá dohoda ako súčasť dohody o urovnaní predstavovala spôsob nahradenia peňažného záväzku v sume 23.160.000,- Sk prevodom nehnuteľností (§ 570 ods. 1 Občianskeho zákonníka) na podklade kúpnej zmluvy, ktorý vklad bol povolený správou katastra pod V 2335/2008 dňa 11. 08. 2008. Súd na základe uvedeného právneho posúdenia veci potom dospel k záveru, že dohoda o urovnaní je neplatným právny úkon.

14. V ďalšom súd konštatoval, že žalobca si uplatnil nárok v pôvodnej žalobe s poukazom na ust. § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktorý nárok vymedzil ako právo plynúce mu zo zmluvného vzťahu - nájomnej zmluvy a jej porušenia. Súd dospel k záveru o nenaplnení predpokladov zodpovednosti za škodu podľa § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka, s odôvodnením, že pokiaľ dal žalovaný neplatnú výpoveď predchádzajúcemu nájomcovi I. P., z ktorého dôvodu bola nájomná zmluva medzi žalobcom a žalovaným aj vyhlásená za neplatnú, nie je medzi uvedeným daná príčinná súvislosť. Súd v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4MCdo/23/2008, podľa ktorého budúca udalosť nemôže byť príčinou neplatnosti už v čase minulom. Ak by neplatná výpoveď z nájmu daná po uzavretí nájomnej zmluvy skoršiemu nájomcovi mala za následok dodatočnú nemožnosť plnenia z tejto zmluvy, mohla by táto skutočnosť pri nedostatku inej právnej úpravy znamenať zánik záväzku, nie však spätnú neplatnosť zmluvy. Okresný súd navyše poukázal na to, že neplatnosť zmluvy sa netýkala parcely KN C č. 6, teda bolo možné predmet nájmu užívať hoc i len čiastočne. Súd v ďalšom poukázal aj na vedomosť žalobcu o tom, že nehnuteľnosť už v čase uzatvorenia zmluvy nebola právne voľnou a že bola v nájme iného subjektu, tiež na proces uzavretia nájomnej zmluvy. Okresný súd ďalej konštatoval, že v zmysle § 442 Občianskeho zákonníka možno za ušlý zisk považovať iba reálne (nie fiktívne) určenie ušlého zisku a nestačí iba konštatovanie, že žalobca mohol dosiahnuť za sporné obdobie takúto čiastku z titulu prenájmu, pretože v rozsahu ušlého zisku musí byť špecifikované minimálne to, aké náklady by mali byť odpočítané, ktoré by bolo k dosiahnutiu zisku potrebné vynaložiť, vrátane zohľadnenia prípadných daňových povinností, čo v spore preukázateľne vyčíslené nebolo. V konaní, aj keď boli zo strany žalobcu predložené listiny o nájme, súd si nemôže sám zostavovať skutkové

tvrdenia tak, aby to bolo na prospech tej strany, ktorá ich predložila. Na základe uvedeného súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol. Pokiaľ nárok dôvodný nebol, od oprávnenosti tohto nároku sa odvíjali i dohody tvoriace súčasť dohody o urovaní a tieto z tohto dôvodu boli neplatné.

15. O trovách konania vo vzťahu k žalobe žalobcu súd rozhodol podľa § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) a žalovanému, ktorý bol v konaní úspešnou stranou, priznal nárok na náhradu trov konania. Rovnako súd priznal nárok na náhradu trov konania aj Ing. C. N., ktorý vystupoval v spore za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku ako vedľajší účastník, pričom v rámci jeho vystúpenia z konania súd nerozhodol o jeho nároku, pokiaľ jeho účasť v spore končila. Vychádzajúc z ust. § 93 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku účinného v čase vystúpenia vedľajšieho účastníka z konania súd priznal Ing. C. N., ktorý vystupoval na strane úspešného žalovaného, nárok na náhradu trov konania ako žalovanej, v rozsahu 100 %.

16. Vzhľadom na prednes právnej zástupkyne žalovaného v záverečnej reči súd podľa § 145 ods. 2, § 146 ods. 1 C. s. p. konanie o vzájomnej žalobe žalovaného v časti vyslovenia neplatnosti Dohody o urovaní zo dňa 10. 07. 2008 a v nej obsiahnutej kúpnej, ktorej vklad bol povolený Okresným úradom, odborom katastrálnym dňa 11. 08. 2008 pod č. V 2335/2008, zastavil.

17. Vo vzťahu k vzájomnej žalobe v časti vydania bezdôvodného obohatenia súd, vychádzajúc z obsahu dohody o urovaní a z okolností, za ktorých bola uzavretá, konštatoval, že ide o dohodu uzatvorenú jednak v zmysle ust. § 516 ods. 1 Občianskeho zákonníka a jednak v zmysle ust. § 570 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorých podmienkou platnosti je existencia pôvodného záväzku, teda záväzku vyplývajúceho zo zodpovednosti žalovaného za škodu. Nakoľko bola žaloba žalobcu zamietnutá, takýto záväzok nevznikol, čo má za následok, že sú obe tieto dohody neplatné a plnenie prijaté žalobcom je bezdôvodným obohatením ako si ho uplatnil žalovaný vo vzájomnej žalobe.

18. Citujúc ust. § 261 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka, § 451 ods. 1, 2, § 456 Občianskeho zákonníka súd vzájomnej žalobe žalovaného v časti uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia vyhovel. Súd mal preukázané plnenie žalovaného v prospech žalobcu na základe neplatnej Dohody o urovaní uzatvorenej podľa § 585 a nasl. Občianskeho zákonníka, a to na účet žalobcu vo výške 199.163,51 eur a na účet jeho právneho zástupcu sumu 17.733,22 eur. Keďže nehnuteľnosti tvoriace predmet prevodu v rámci dohody o urovaní už nie sú vo vlastníctve žalobcu, z ktorého dôvodu tieto nie je možné vydať, súd vyhodnotil ako dôvodný nárok na vydanie hodnoty nehnuteľností vyjadrenej finančnou sumou 200.619,83 eur, ako bola cena ustálená medzi stranami v rámci kúpnej zmluvy, ktorá bola súčasťou dohody o urovaní.

19. Žalobcom vnesenú námietku premlčania súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Posúdiac vzťah medzi stranami konania podľa § 261 Obchodného zákonníka, mal súd zato, že nakoľko k finančnému plneniu zo strany žalovaného v prospech žalobcu došlo dňa 10. 07. 2008 a vklad vlastníckeho práva - prevod nehnuteľností z majetku žalovaného v prospech žalobcu - bol povolený dňa 11. 08. 2008, od 11. 07. 2008 začala plynúť 4 - ročná lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia žalobcom vo finančnom plnení, ktorá ku dňu podania vzájomnej žaloby 14. 09. 2010 neuplynula. Na základe uvedeného súd uložil žalobcovi zaplatiť žalovanému bezdôvodné obohatenie vo výške 199.163,51 eur, 17.733,22 eur (trovy právneho zastúpenia) a 200.619,83 eur (hodnota nehnuteľností v čase prevodu), pričom s prihliadnutím k sume povolil žalobcovi dlhšiu paričnú lehotu, a to 60 dní od právoplatnosti rozsudku.

20. Súd sa nestotožnil s názorom žalobcu, že ust. § 457 Občianskeho zákonníka sa aplikuje aj na obchodnoprávne vzťahy v prípade plnenia z neplatnej zmluvy a pri premlčaní takéhoto bezdôvodného obohatenia sa vždy uplatní aj ustanovenie § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Konštatoval však, že ani v prípade aplikácie ustanovení Občianskeho zákonníka by nárok žalovaného premlčaný nebol. Objektívna lehota 3 rokov (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka) od plnenia bola zachovaná (11. 08. 2008 - 11. 08. 2011), subjektívna lehota 2-ročná (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka) začala plynúť najskôr odo dňa, kedy sa žalovaný dozvedel, resp. mohol dozvedieť, že plnil na základe neplatnej dohody, k čomu podľa názoru súdu mohlo dôjsť najskôr doručením rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4MCdo 23/2008 žalovanému, k čomu došlo dňa 26. 02. 2010. Od 27. 02. 2010 by plynula subjektívna lehota žalovanému na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorá by uplynula 11. 08. 2011 v rámci skončenia objektívnej lehoty.

21. O trovách konania o vzájomnej žalobe žalovaného súd rozhodol podľa § 255 ods. 2, § 256 ods. 1 C. s. p. a majú zato, že žalovaná strana nebola v celom rozsahu úspešnou, s prihliadnutím k tomu, že došlo k späťvzatiu a zastaveniu konania v časti určenia neplatnosti dohody o urovaní samostatným výrokom, a teda každá zo strán sporu bola úspešnou v časti, žiadnej zo strán konania nárok na náhradu trov konania o vzájomnej žalobe nepriznal.

22. Proti tomuto rozsudku, čo do výrokov I., II., III., V. a VI. podal žalobca/žalovaný zo vzájomnej žaloby z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku odvolanie, ktorým sa domáhal jeho zmeny spočívajúcej v zastavení konania o žalobe žalobcu a zamietnutia vzájomnej žaloby, alternatívne zrušenia napadnutého rozsudku v tejto časti a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

23. Podľa žalobcu/žalovaného zo vzájomnej žaloby súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil dohodu o urovaní, ktorú uzatvoril so žalovaným/žalobcom zo vzájomnej žaloby ako neplatnú a na základe toho nesprávne rozhodol vo výroku o jeho povinnosti zaplatiť žalovanému/žalobcovi zo vzájomnej žaloby sumu 199.163,51 eur, 17.733,22 eur a 200.619,83 eur.

24. Uviedol, že dohodou o urovaní uzatvorenou dňa 10. 07. 2008 strany sporu urovnali práva medzi nimi sporné a nahradili pôvodný záväzok novým záväzkom. Najvyšší súd Slovenskej republiky zaujal právny názor, že dohoda o urovaní je neplatný právny úkon, pretože podmienkou platnosti dohody o urovaní je existencia pôvodného záväzku, teda záväzku vyplývajúceho zo zodpovednosti žalovaného za škodu. Pokiaľ takýto záväzok nevznikol, je dohoda o urovaní neplatným právnym úkonom. Toto rozhodnutie najvyššieho súdu bolo prijaté za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku. V súčasnosti podľa čl. 2 ods. 2 C. s. p. majú súdy povinnosť priamo aplikovať do svojho rozhodnutia v záujme právnej istoty ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít. Žalobca/žalovaný zo vzájomnej žaloby v tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Obdo/15/2010 a 3MCdo/13/2009, ako aj viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky, ktoré vychádzajú z judikatúry bývalého Najvyššieho súdu ČSSR. Z uvedenej ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít vyplýva, že urovaním možno založiť právo aj tam, kde pôvodne nebolo a ak niektorá zo strán dohodnuté právo v čase dojednania urovnania nemala a vyjde to dodatočne najavo, nestráca urovanie platnosť. Skutočnosť, že právo objektívne nevzniklo, teda nevylučuje urovanie domnelého práva.

25. Pokiaľ teda najvyšší súd vo svojom rozhodnutí v prejednávanej veci dospel k záveru, že dohoda o urovaní je neplatná, nakoľko podmienkou platnosti je existencia pôvodného záväzku, teda záväzku vyplývajúceho zo zodpovednosti žalovaného za škodu, je takýto právny názor najvyššieho súdu prijatý v danej veci v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít. V rozpore s uvedenou ustálenou judikatúrou najvyšších súdnych autorít dospel okresný súd v napadnutom rozsudku k opačnému právnemu názoru, pokiaľ sa týka platnosti dohody o urovaní. Všeobecné súdy pri aplikácii a výklade tohto ustanovenia mali vychádzať z ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, a dospieť k právnemu názoru, že dohoda o urovaní uzavretá dňa 10. 07. 2008 je platný právny úkon, ktorým sú obe strany sporu viazané. Najvyšší súd Slovenskej republiky a okresný súd v napadnutom rozsudku nevysvetlili svoj odklon od dlhodobo ustálenej judikatúry najvyšších súdnych autorít v tomto smere.

26. Podľa žalobcu/žalovaného zo vzájomnej žaloby je rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti nesprávny, a to aj z toho dôvodu, že ak by aj pôvodný záväzkovo-právny vzťah bol neplatný, uzavretím dohody o urovaní vznikol nový záväzkovo-právny vzťah, ktorého spôsob uzavretia nenamietal ani žalovaný.

27. Žalobca/žalovaný zo vzájomnej žaloby nesúhlasil s konštatovaním súdu, vo vzťahu k platnosti dohody o urovaní, že medzi stranami konania v čase podpísania dohody o urovaní neexistovali sporné otázky, ktoré by sa mali dohodou riešiť, pretože tieto už boli v tom čase vyriešené rozsudkami súdov a dohoda tak mala za cieľ predísť uplatneniu práva z jeho strany prostredníctvom exekúcie a nenavýšiť tak tento nárok. Podľa žalobcu spornosť vo vzťahu k niektorým otázkam tu i napriek právoplatným rozhodnutiam súdov v čase podpísania dohody o urovaní existovala, čo možno vyvodiť aj z toho, že žalovaný využil všetky právne prostriedky /napr. dovolanie generálneho prokurátora/ na zvrátenie pre žalovaného nepriaznivého rozhodnutia súdov. Podpísanie dohody o urovaní bolo za takéhoto stavu jednoznačne prostriedkom úpravy právnych vzťahov medzi stranami konania sporných.

28. Žalobca/žalovaný zo vzájomnej žaloby v ďalšom opätovne namietal premlčanie vzájomnou žalobou uplatneného nároku žalovaného/žalobcu zo vzájomnej žaloby. Uviedol, že žalovaný/žalobca zo vzájomnej žaloby na základe dohody o urovaní uzavretej dňa 10. 07. 2008 zaplatil sumy 199.163,51 eur a 17.733,22 eur dňa 11. 07. 2008. Vzájomná žaloba zo strany žalovaného/žalobcu zo vzájomnej žaloby na vrátenie finančného plnenia došla súdu dňa 14. 09. 2010, t. j. po uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty. S poukazom na ust. § 107 Občianskeho zákonníka, rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 28Cdo 685/2011 či Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/67/2011 mal žalobca/žalovaný zo vzájomnej žaloby zato, že žalovaný/žalobca zo vzájomnej žaloby už v čase uzavretia dohody o urovaní preukázateľne zistil rozhodujúce skutkové okolnosti, to znamená komu boli peniaze vyplatené, ich výšku a tiež skutkové okolnosti uzavretia dohody o urovaní, a teda od vyplatenia finančnej sumy, t. j. 11. 07. 2008 mal preukázateľne vedomosť o tom, že došlo k bezdôvodnému

obohateniu a kto ho získal. Od tohto okamihu do dňa podania vzájomnej žaloby uplynula dvojročná subjektívna premlčacia lehota. Keďže vzniesol námietku premlčania, nemožno žalovanému/žalobcovi zo vzájomnej žaloby nárok na finančné plnenie uplatneného vzájomnou žalobou priznať.

29. Žalobca/žalovaný zo vzájomnej žaloby nesúhlasil s tým, že nárok uplatnený vzájomnou žalobou je nárokom z obchodnoprávneho vzťahu, kedy by prichádzala do úvahy aplikácia štvorročnej premlčacej doby. V danom spore sa pôvodnou žalobou domáhal voči žalovanému náhrady škody vo forme ušlého zisku, ktorá mu bola spôsobená neplatnosťou zmluvy o nájme pozemkov uzavretou medzi ním ako nájomcom a žalovaným ako prenajímateľom. Vychádzajúc z ust. § 261 ods. 1, 2, 9 Obchodného zákonníka nie je možné na ich vzťah, pri ktorom ide o tzv. absolútny neobchod, aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, ale výlučne len ustanovenia Občianskeho zákonníka. Z uvedeného dôvodu aj na otázku premlčania žalovaným/žalobcom zo vzájomnej žaloby uplatneného nároku je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka. Pokiaľ súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku dospel k právnomu názoru, že na premlčanie je potrebné uplatňovať ustanovenia Obchodného zákonníka, vec nesprávne právne posúdil.

30. Žalobca/žalovaný zo vzájomnej žaloby v ďalšom namietal uznesenie Okresného súdu Čadca č. k. 11C/29/2015-1194, ktorým súd rozhodol o nezastavení konania pre späťvzatie žaloby z jeho strany. Súd konanie pre nesúhlas žalovaného nezastavil s odôvodnením, že žalovaný má reálny a dôvodný záujem na tom, aby sa o veci meritórne rozhodlo, čo sa javilo súdu súladné s princípom spravodlivosti a prístupu k súdu s cieľom spravodlivého usporiadania vzájomných vzťahov. Uvedený záver namietal, keď právne postavenie žalovaného by sa podľa neho rozhodnutím súdu o predmetnej otázke nijako nezhoršilo. Pokiaľ sa rozhodol a má za to, že jeho nároky boli uspokojené na základe dohody o urovaní, bez ohľadu na to ako ju súd posúdil, nemožno ho nútiť aby naďalej zotrval na podanej žalobe a pokračoval v súdnom spore voči žalovanému o priznaní pôvodného nároku podľa žaloby. Pokiaľ žalovaný len všeobecne povedal, že nesúhlasí so späťvzatím žaloby, nemôže to byť dôležitý dôvod na to, aby súd nepripustil späťvzatie žaloby a o zastavení konania nerozhodol. Postupom súdu, ktorý rozhodol o nezastavení konania, bez vážnych dôvodov na strane žalovaného, súd prvej inštancie porušil jeho právo rozhodnúť sa či bude uplatňovať svoj nárok na súde.

31. Okresná prokuratúra Čadca (po ktorej v odvolacom konaní prebrala vstup do konania Krajská prokuratúra Žilina) vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu/žalovaného zo vzájomnej žaloby považovala rozsudok okresného súdu za zákonný a dôvodný, vydaný na základe dostatočne vykonaného dokazovania, pričom sa stotožnila s dôvodmi v ňom uvedenými. Odvolanie žalobcu/žalovaného zo vzájomnej žaloby považovala preto za nedôvodné.

32. Žalovaný/žalobca zo vzájomnej žaloby vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

33. S poukazom na zistenia súdu obsiahnuté v rozsudku (najmä body 26. - 37. rozsudku) mal za to, že súd prijal vecne správne a spravodlivé rozhodnutie.

34. Vo vzťahu k námietkam žalobcu/žalovaného zo vzájomnej žaloby k platnosti dohody o urovaní poukázal nato, že uvedená právna otázka bola už zodpovedaná najvyšším súdom a krajským súdom, podľa ktorých sú dohoda o urovaní a kúpna zmluva v nej obsiahnutá neplatné právne úkony. Najvyšší súd vo svojom záväznom právnom názore uviedol, že dôvodom neplatnosti dohody o urovaní je fakt, že táto bola uzatvorená v čase existencie právoplatných a vykonateľných rozsudkov a dôvodom jej uzavretia bola snaha predísť trovám pri vymáhaní (formou exekúcie) povinnosti uložených týmito rozsudkami. Dohoda o urovaní nebola, a ani nemohla byť, uzavretá za účelom úpravy práv medzi účastníkmi sporných alebo pochybných, pretože v čase jej uzavretia spornosť nároku uplatneného žalobou bola odstránená právoplatnými rozsudkami, teda autoritatívnymi a záväznými rozhodnutiami súdov nastoľujúcimi stav právnej istoty. Dohodu o urovaní preto treba pre rozpor so zákonom (rozpor s účelom tohto inštitútu podľa § 585 Občianskeho zákonníka) považovať za neplatnú.

35. Najvyšší súd ďalej vo svojom záväznom právnom názore uviedol, že v obsahu dohody o urovaní možno rozpoznať jednak dohodu o zmene v obsahu záväzku podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a to o zmene splatnosti uloženej povinnosti zaplatiť 6.000.000,- Sk a náhradu trov 534.231,- Sk namiesto pôvodnej lehoty splatnosti do 06. 12. 2007 na novú lehotu splatnosti do 31. 07. 2008, a jednak v nej možno rozpoznať dohodu o nahradení časti pôvodného záväzku zaplatiť 23.160.000,- Sk záväzkom novým, spočívajúcim v prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam uvedeným v dohode o urovaní podľa § 570 ods. 1 Občianskeho zákonníka (privatívna novácia). Podľa najvyššieho súdu ale podmienkou platnosti oboch týchto dohôd je existencia pôvodného záväzku, teda záväzku vyplývajúceho zo zodpovednosti žalovaného/žalobcu zo vzájomnej žaloby za škodu. Pokiaľ by takýto

záväzok vôbec nevznikol, boli by obe tieto dohody neplatné a plnenie prijaté žalobcom/žalovaným zo vzájomnej žaloby by bolo bezdôvodným obohatením.

36. Citované záväzné právne názory najvyššieho súdu smerovali k jasnému pokynu súdu ako má posudzovať dohodu o urovaní, pričom z rozsudku je zrejmé, že súd sa od nich žiadnym spôsobom neodchýlil. Zároveň súd vo veci prijal správne právne závery, jednak v tom ohľade, že dohodu o urovaní označil za neplatný právny úkon nespĺňajúci náležitosti § 585 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vzhľadom na účel dohody, ktorým nebolo odstránenie spornosti alebo pochybnosti práv a povinností medzi stranami, ale riešenie v tom čase existujúceho exekučného titulu (bod 31. - 34. rozsudku), jednak v tom ohľade, že za neplatné právne úkony označil aj možné dohody obsiahnuté v neplatnej dohode o urovaní, pretože nespĺňali náležitosti § 516 ods. 1 a § 570 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vzhľadom na neexistujúci pôvodný záväzok vyplývajúci zo zodpovednosti žalovaného/žalobcu zo vzájomnej žaloby za škodu.

37. Žalobca/žalovaný zo vzájomnej žaloby v odvolaní dezinterpretoval právny názor najvyššieho súdu a nesprávne argumentoval, že tento názor je odklonom od ustálenej súdnej praxe, ktorý súd aplikoval v rozpore s ustálenou súdnou praxou bez toho, aby vysvetlil tento odklon. Súd sa s námietkou žalobcu/žalovaného zo vzájomnej žaloby o údajnom odklone od ustálenej súdnej praxe náležite vysporiadal v rozsudku, keď uviedol, že ním uplatnené rozhodnutia sú odlišné, nereflektujúce stav v tomto konaní, v ktorom existuje záväzný právny názor, od ktorého sa súd nemá dôvod odkloniť. Vo všetkých rozhodnutiach, ktoré žalobca/žalovaný zo vzájomnej žaloby použil, súdy riešili také dohody o urovaní, ktorých predmetom nebolo právoplatne priznané právo v kvalite exekvovateľného titulu, ako tomu bolo v tomto prípade.

38. Podľa žalovaného/žalobcu zo vzájomnej žaloby sa najvyšší súd a okresný súd neodchýlili od ustálenej súdnej praxe a rešpektovali ju v ťažiskovom názore, že účelom, podmienkou resp. predpokladom platnosti každej dohody o urovaní je existencia sporných alebo pochybných práv a povinností, pričom tento ťažiskový názor doplnili o novú obsahovú špecifikáciu, že za sporné alebo pochybné právo alebo povinnosť nemožno považovať právo alebo povinnosť priznané právoplatnými súdnymi rozhodnutiami. V čase uzatvorenia dohody o urovaní bola spornosť nároku uplatneného žalobou žalobcu odstránená právoplatnými rozsudkami, teda autoritatívnymi a záväznými rozhodnutiami súdov nastolujúcimi stav právnej istoty.

39. Žalovaný/žalobca zo vzájomnej žaloby nesúhlasil ani s odvolacou námietkou žalobcu/žalovaného zo vzájomnej žaloby vytykajúcou súdu nesprávne posúdenie premlčania ním uplatneného nároku vzájomnou žalobou. Podľa žalovaného/žalobcu zo vzájomnej žaloby ustálená súdna prax aj odborná literatúra sú v zhode v ťažiskovom názore, že hoci sa otázka, čo je bezdôvodné obohatenie zodpovedá podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, inak je tomu s dĺžkou premlčacích lehôt (dôb), ktorých úprava je v Obchodnom zákonníku kogentná a ucelená (§ 387 a nas. Obchodného zákonníka), a preto má prednosť a vylučuje z použitia ustanovenia Občianskeho zákonníka o premlčaní. Obchodným záväzkovým vzťahom podľa § 261 Obchodného zákonníka pritom môže byť aj vzťah kompletne upravený v inom zákone, teda aj bezdôvodné obohatenie upravené v Občianskom zákonníku. Súd prvej inštancie preto rozhodol správne, keď uviedol, že jeho právo na vydanie bezdôvodného obohatenia z titulu neplatnej dohody o urovaní, uplatnené vzájomným návrhom nie je premlčané a bolo uplatnené včas, počas 4-ročnej premlčacej doby podľa § 387 a nasl. Obchodného zákonníka. Za účelové považoval žalovaný/žalobca zo vzájomnej žaloby argumenty žalobcu/žalovaného zo vzájomnej žaloby o tom, že vzťah medzi nimi nebol obchodným vzťahom vzhľadom na § 261 ods. 9 Obchodného zákonníka, keď uvedené ustanovenie v čase uzatvorenia nájomnej zmluvy a dohody o urovaní neexistovalo a do Obchodného zákonníka bolo zavedené až s účinnosťou od 01. 04. 2013. Takisto je z obsahu spisu jasné, že žalobca/žalovaný zo vzájomnej žaloby voči nemu vystupoval vždy v pozícii podnikateľa, ako podnikateľ - fyzická osoba uzatváral nájomnú zmluvu aj dohodu o urovaní, ako podnikateľ - fyzická osoba uplatňoval žalobu a v nej uplatnil náhradu škody vo forme ušlého zisku, čo bol v prípade žalobcu čisto obchodný nárok.

40. Vo vzťahu k žalobcom/žalovaným zo vzájomnej žaloby namietanému rozhodnutiu o nezastavení konania žalovaný/žalobca zo vzájomnej žaloby poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý uviedol, že ekonomická ujma, ktorá mu vznikla plnením dohody o urovaní a v nej obsiahnutej kúpnej zmluve, a ktoré plnenia uplatnil voči žalobcovi/žalovanému zo vzájomnej žaloby vzájomným návrhom, je s ohľadom na princíp spravodlivosti vážnym dôvodom pre pokračovanie v konaní. Tento právny názor najvyššieho súdu smeroval k jasnému pokynu súdu, ako má posudzovať späťvzatie žaloby zo strany žalobcu, pričom z odvolaním napadnutého uznesenia súdu je zrejmé, že súd sa od neho žiadnym spôsobom neodchýlil, keďže späťvzatie žaloby nepripustil a následne v rozsudku meritorne rozhodol o zamietnutí žaloby. Súd v tejto veci prijal správny právny záver s prihliadnutím na

zákonom dovolenú výnimku (§ 146 ods. 1 veta prvá C. s. p.) z právnej zásady, podľa ktorej nikoho nemožno nútiť, aby uplatňoval svoje právo pred súdom, na ktorú sa žalobca odvoláva. Proti uzneseniu súdu o nepripustení späťvzatia žaloby zároveň nie je odvolanie prípustné, a preto ani nemôže byť predmetom prieskumu odvolacieho súdu.

41. Žalobca/žalovaný zo vzájomnej žaloby v replike (vyjadrení k vyjadreniu žalovaného/žalobcu zo vzájomnej žaloby) zotrval na tom, že súd prvej inštancie, pokiaľ ide o posúdenie platnosti dohody o urovaní, vec nesprávne právne posúdil, nakoľko podmienkou platnosti dohody o urovaní nie je existencia pôvodného (urovnávaného) právneho vzťahu medzi účastníkmi tejto dohody. Nemožno sa preto stotožniť s právnym názorom vysloveným Najvyšším súdom Slovenskej republiky týkajúcim sa predmetnej podmienky. Nesúhlasil s názorom súdu, že uvedený spor nie je bežným sporom, na ktorý sa nemá aplikovať ustálená judikatúra súdov, ale iba právny názor vyslovený najvyšším súdom v tomto konkrétnom prípade.

42. Rovnako zotrval na tvrdení, že napriek právoplatným rozhodnutiam súdov v čase podpísania dohody o urovaní tu existovala spornosť vo vzťahu k niektorým otázkam, čo možno vyvodíť aj z toho, že žalovaný/žalobca zo vzájomnej žaloby využil všetky právne prostriedky na zvrátenie pre žalovaného/žalobcu zo vzájomnej žaloby nepriaznivého rozhodnutia súdov. Podpísanie dohody o urovaní bolo za takéhoto stavu jednoznačne prostriedkom úpravy právnych vzťahov sporných medzi stranami konania.

43. Žalobca/žalovaný zo vzájomnej žaloby zopakoval aj vznesenú námietku premlčania a nesúhlas s posúdením vzťahu medzi stranami konania ako vzťahu obchodnoprávneho, čo malo za následok nesprávnu aplikáciu premlčania a dĺžky premlčacej doby podľa Obchodného zákonníka.

44. Žalobca/žalovaný zo vzájomnej žaloby napokon zopakoval aj svoje námietky vo vzťahu k nezastaveniu konania na základe jeho späťvzatia žaloby, majúc zato, že na strane žalovaného/žalobcu zo vzájomnej žaloby nie sú vážne dôvody, ktoré by odôvodňovali nesúhlas so späťvzatím žaloby a zastavením konania.

45. Krajská prokuratúra Žilina vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu/žalovaného zo vzájomnej žaloby s poukazom na závery Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 6Cdo/313/2012 - 6Cdo/315/2012 zo dňa 28. 01. 2015, vydanom v prejednávanej veci, navrhla napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť.

46. Žalovaný/žalobca zo vzájomnej žaloby v tzv. duplike (vyjadrenie k replike) poukázal na to, že platnosť dohody o urovaní, spornosť práv, ktoré boli predmetom dohody o urovaní a existencia vážneho dôvodu, ktorým odôvodňoval nepripustenie späťvzatia žaloby boli už opakovane posúdené súdmi vyššej inštancie, vrátane najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu, ktorý k nim vyslovil právne závery záväzné nielen pre súd, ale aj pre strany sporu, teda aj pre žalobcu/žalovaného zo vzájomnej žaloby, ktorý napriek tomu presadzuje vlastné protichodné názory.

47. Podľa žalovaného/žalobcu zo vzájomnej žaloby žalobca/žalovaný zo vzájomnej žaloby nesprávne argumentuje ust. § 261 ods. 9 Obchodného zákonníka, ktorý v čase uzatvorenia dohody o urovaní neexistoval a § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ktorý na posudzovaný prípad nemožno použiť. Vzťah medzi žalobcom/žalovaným zo vzájomnej žaloby ako fyzickou osobu podnikateľom a mestom je vzťahom obchodnoprávnym podľa § 261 ods. 2, 3 písm. c) Obchodného zákonníka.

48. Odvolaním žalobcu/žalovaného zo vzájomnej žaloby napadnutý rozsudok považoval za správny, preto ho navrhol potvrdiť.

49. V priebehu odvolacieho konania žalobca/žalovaný zo vzájomnej žaloby podaním zo dňa 03. 08. 2022 poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Obdo/86/2020, z ktorého vyplýva možnosť uzatvoriť dohodu o urovaní podľa § 585 a nasl. Občianskeho zákonníka aj po právoplatnom rozhodnutí súdu o spornom práve.

50. Žalovaný/žalobca zo vzájomnej žaloby s poukazom žalobcu/žalovaného zo vzájomnej žaloby na uvedené rozhodnutie nesúhlasil, majúc zato, že ide o rozdielne veci, keď v prejednanom spore sa dohoda o urovaní uzatvorila za účelom a v záujme toho, aby nevznikli ďalšie trovy konania pri uplatňovaní nároku žalobcu/žalovaného zo vzájomnej žaloby vo forme exekúcie, z jej obsahu nevyplýva, že by išlo o spornosť alebo pochybnosť o práve, len ho nahradili iným plnením. Vo veci, na ktorú poukazoval žalobca/žalovaný zo vzájomnej žaloby išlo o pochybnosť spôsobenú neuvedením vo výroku rozsudku súdu či v prípade priznaného úroku z omeškania ide o ročný úrok, keďže v rozsudku chýbalo časové určenie úroku.

51. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou stranou konania (§ 362, § 359 C. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 C. s. p.), preskúmal rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 380, § 379 C. s. p.) a napadnutý rozsudok okresného súdu v odvolaní žalobcu/žalovaného zo vzájomnej žaloby napadnutých výrokoch podľa § 387 C. s. p. ako vecne správny potvrdil.

52. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, odvolania a následných vyjadrení produkovaných subjektami konania v priebehu odvolacieho konania a obsahu spisu, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania, dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie, spôsobom zodpovedajúcim kontradiktórnej povahe konania a z vykonaného dokazovania správne zistil skutkový stav veci, ktorý s výnimkou posúdenia vzťahu medzi žalobcom/žalovaným zo vzájomnej žaloby a žalovaným/žalobcom zo vzájomnej žaloby, nároky z ktorého si žalovaný/žalobca zo vzájomnej žaloby uplatnil vzájomnou žalobou ako vzťahu obchodnoprávneho, čo má vplyv na posúdenie premlčania nároku uplatneného vzájomnou žalobou, aj správne právne posúdil.

53. Predmetom konania je nárok žalobcu/žalovaného zo vzájomnej žaloby na náhradu škody vo forme ušlého zisku spôsobenej mu neplatnosťou zmluvy o nájme pozemkov uzavretej dňa 05. 12. 2001 medzi žalobcom/žalovaným zo vzájomnej žaloby a I. I. ako nájomcami a žalovaným/žalobcom zo vzájomnej žaloby ako prenajímateľom (ďalej len „nájomná zmluva“) a vzájomná žaloba žalovaného/žalobcu zo vzájomnej žaloby na vydanie bezdôvodného obohatenia predstavujúceho plnenie žalovaného/žalobcu zo vzájomnej žaloby na základe neplatnej dohody o urovnaní zo dňa 10. 07. 2008, ktorej súčasťou bola kúpna zmluva, ktorej vklad bol do katastra nehnuteľností povolený dňa 11. 08. 2008 pod č. V 2335/2008 (predmetom vzájomnej žaloby bolo pôvodne aj určenie neplatnosti dohody o urovnaní a v nej obsiahnutej kúpnej zmluvy, v ktorej časti bolo konania výrokom IV. napadnutého rozsudku okresného súdu zastavené).

54. Okresný súd žalobu žalobcu/žalovaného zo vzájomnej žaloby, potom čo uznesením č. k. 11C/29/2015-1194 zo dňa 29. 10. 2019, rozhodujúc o späťvzati žaloby žalobcom/žalovaným zo vzájomnej žaloby, konanie nezastavil, zamietol z dôvodu, že neboli splnené predpoklady zodpovednosti za škodu podľa § 420 Občianskeho zákonníka, primárne príčinná súvislosť medzi neplatnosťou nájomnej zmluvy a vznikom škody na strane žalobcu/žalovaného zo vzájomnej žaloby, tiež z dôvodu, že predmetom nájomnej zmluvy bola i parcela, ktorej sa dôvod neplatnosti nájomnej zmluvy netýkal, a teda žalobca/žalovaný zo vzájomnej žaloby mohol časť nehnuteľností v zmysle nájomnej zmluvy užívať a pre neunesenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena ohľadne základu a výšky ušlého zisku (bod 35., 37. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia). Žalobca/žalovaný zo vzájomnej žaloby v odvolaní závery súdu prvej inštancie v tomto smere nenamietal, svoje odvolanie čo do výroku I., ktorým súd jeho žalobu zamietol, založil len na nesprávnom postupe okresného súdu predchádzajúcom zamietnutiu jeho žaloby, ktorý spočíval v nezastavení konania na základe jeho späťvzatia (§ 365 ods. 2 C. s. p.).

55. Odvolací súd odvolanie žalobcu/žalovaného zo vzájomnej žalobe v tomto smere vyhodnotil ako nedôvodné, keď súd prvej inštancie pri vydaní uznesenia č. k. 11C/29/2015-1194 zo dňa 29. 10. 2019, právoplatného dňa 27. 01. 2020, o nezastavení konania rozhodol v súlade s ust. § 144, § 146 ods. 1 C. s. p. a svoje rozhodnutie riadne odôvodnil. Odvolací súd v postupe súdu prvej inštancie predchádzajúcom zamietnutiu žaloby žalobcu/žalovaného zo vzájomnej žaloby pochybenie nezistil. I keď „pánom sporu“ v sporovom konaní je žalobca, ktorý má právo procesnými úkonmi, ktoré sú prejavom jeho autonómnej vôle, ovplyvňovať priebeh a smerovanie celého sporu (tzv. dispozičný princíp civilného sporového konania) a jedným z jeho dispozičných oprávnení je aj späťvzatie žaloby, jeho vôľa dosiahnuť zastavenie konania prostredníctvom inštitútu späťvzatia žaloby v prípade ak už došlo k predbežnému prejednaniu sporu podľa § 168 alebo k pojednávaniu, je však limitovaná dvoma skutočnosťami, a to nesúhlasom druhej procesnej strany so zastavením konania a existenciou vážnych dôvodov, pre ktoré konanie zastaviť nemožno. Dôkazné bremeno existencie takýchto vážnych dôvodov potom v konaní nesie žalovaný.

56. Pokiaľ ide o vymedzenie pojmu vážne dôvody, zákon túto otázku nerieši, preto treba vychádzať z toho, že posudzovanie vážnosti dôvodov je výlučne vecou voľnej úvahy a hodnotiaceho úsudku súdu. Tie však nie sú svojvoľné, pretože súd pri posudzovaní závažnosti dôvodov berie na zreteľ jednotlivé

skutkové okolnosti prípadu a povahu uplatňovaného nároku a hodnotí predovšetkým možné dôsledky zastavenia konania z hľadiska právneho a faktického stavu vzťahov medzi stranami sporu a dopad na postavenie strán sporu, najmä stranu žalovaného, s prihliadnutím na mieru ohrozenia jeho práv a právom chránených záujmov (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 136/2010).

57. Posúdenie dôvodnosti nesúhlasu so späťvzatím návrhu je výlučne vecou voľnej sudcovskej úvahy. Dikcia „zo závažných dôvodov nesúhlasí“ indikuje, že nemusí ísť o nevyhnutné dôvody alebo záujmy právne. Žalovaný môže mať i iné ako len právne dôvody na to, že so späťvzatím nesúhlasí. Môže ísť o závažné etické a morálne, ekonomické, ako aj iné motívy, ktorých dôvodnosť posudzuje súd. S prihliadnutím na okolnosti prípadu a k povahe uplatňovaného nároku preto vždy treba zvážiť, či nesúhlas so späťvzatím žaloby je založený na právnom či inom (napr. morálnom, procesne ekonomickom a pod.) záujme žalovaného, ktorým odôvodňuje požiadavku, aby bolo o žalobe meritórne rozhodnuté aj napriek nedostatku vôle žalobcu pokračovať v spore. V tzv. sporovom konaní je tento záujem spravidla daný, ak ide o konanie, ktoré mohlo byť začaté aj na návrh žalovaného, a ktorého výsledkom je rozhodnutie majúce povahu tzv. iudicium duplex (napr. konanie o zrušení a vysporiadaní spoluvlastníctva), alebo vtedy, ak má meritórne rozhodnutie význam pre právne postavenie žalovaného.

58. V danom prípade žalovaný/žalobca zo vzájomnej žaloby na pojednávaní pred okresným súdom dňa 16. 09. 2010 so zastavením konania o žalobe nesúhlasil z dôvodu podanej vzájomnej žaloby, s tým, že pre posúdenie nároku uplatneného vzájomnou žalobou je rozhodujúce posúdenie nároku žalobcu/žalovaného zo vzájomnej žaloby na náhradu škody uplatneného žalobou, ktorú žalobca zobral späť.

59. Súd prvej inštancie nesúhlas žalovaného/žalobcu zo vzájomnej žaloby so zastavením konania vyhodnotil ako dôvodný, pričom svoje závery v tomto smere v uznesení o nezastavení konania aj riadne odôvodnil, a to aj s odkazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/313-315/2012 zo dňa 28. 01. 2015, v ktorom najvyšší súd konštatoval, že rozhodnutie o otázke či žalovanému vznikol záväzok zo zodpovednosti za škodu spôsobenú neplatnosťou nájomnej zmluvy je dôležité pre posúdenie vzájomného návrhu žalovaného, a tým je daný vážny dôvod jeho nesúhlasu so späťvzatím žaloby. Vychádzajúc z uvedených skutočností a záverov odvolací súd nezistil vadu právoplatného uznesenia súdu prvej inštancie predchádzajúceho rozhodnutiu vo veci samej, ktorá by mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej, preto napadnutý rozsudok vo výroku I., ktorým súd žalobu žalobcu/žalovaného zo vzájomnej žaloby ako vecne správny potvrdil.

60. Ako vecne správny odvolací súd potvrdil rozsudok okresného súdu aj v časti vzájomnej žaloby žalovaného/žalobcu zo vzájomnej žaloby. Okresný súd vzájomnej žalobe vyhovel, keď na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že na strane žalobcu/žalovaného zo vzájomnej žaloby vzniklo bezdôvodné obohatenie predstavujúce plnenie žalovaného/žalobcu zo vzájomnej žaloby na základe dohody o urovaní uzatvorenej dňa 10. 07. 2008, ktorej súčasťou bola kúpna zmluva, ktorej vklad bol povolený do katastra nehnuteľností dňa 11. 08. 2008 pod č. V 2335/2008 (ďalej len „dohoda o urovaní“), ktorú dohodu súd vyhodnotil ako neplatný právny úkon.

61. Žalobca/žalovaný zo vzájomnej žaloby v odvolaní vo vzťahu k rozsudku okresného súdu v časti výroku V., ktorým súd žalobcovi ako žalovanému zo vzájomnej žaloby uložil povinnosť vydať žalovanému/žalobcovi zo vzájomnej žaloby bezdôvodné obohatenie, namietal nesprávne právne posúdenie dohody o urovaní, od neplatnosti ktorej súd prvej inštancie odvodil dôvodnosť žalovaným/žalobcom zo vzájomnej žaloby uplatneného nároku vzájomnou žalobou na vydanie bezdôvodného obohatenia predstavujúceho plnenie žalovaného/žalobcu zo vzájomnej dohody na základe uvedenej zmluvy. Odvolací súd uvedené námietky žalobcu/žalovaného zo vzájomnej žaloby vyhodnotil ako nedôvodné, v celom rozsahu odkazujúc na bod 32. až 34. a 45. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia.

62. Žalobca/žalovaný zo vzájomnej žaloby v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie, vychádzajúc z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/313/2012 - 6Cdo/315/2012 sa pri svojom rozhodnutí odklonil od ustálenej súdnej praxe, odklon od ustálenej súdnej praxe vytýkal aj Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky. V nadväznosti na uvedenú odvoláciu námietku žalobcu/žalovaného zo vzájomnej žaloby odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie bol pri svojom rozhodovaní v zmysle § 455 C. s. p. viazaný právnym názorom dovolacieho súdu. Právny názor dovolacieho súdu vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí je pre súdy záväzný, pokiaľ po zrušení veci nedošlo v súdnom konaní k zmene skutkových zistení, ktoré sú odlišné od pôvodných výsledkov dokazovania. Nakoľko v konaní

nedošlo na základe vykonaného dokazovania k zmene skutkových zistení, z ktorých vychádzal aj dovolací súd, súd prvej inštancie, vychádzajúc z intencií Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 6Cdo/313/2012 - 6Cdo/215/2012 zo dňa 28. 01. 2015, ako aj Krajského súdu v Žiline č. k. 5Co/81/2016-992 zo dňa 31. 01. 2017, žalobe žalovaného/žalobcu zo vzájomnej žaloby vyhovel, nakoľko dospel k záveru o neplatnosti dohody o urovaní, pričom svoje závery vo vzťahu k posúdeniu platnosti tejto dohody náležite odôvodnil. Súd prvej inštancie sa zároveň v napadnutom rozhodnutí vysporiadal aj so žalobcom namietaným odklonom od ustálenej súdnej praxe (bod 34. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia). Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že v prípade „dohody o urovaní“ uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným dňa 10. 08. 2008 nešlo o dohodu o urovaní v zmysle § 585 Občianskeho zákonníka, nakoľko jej účelom nebolo odstránenie spornosti práva (nároku žalobcu/žalovaného zo vzájomnej žaloby na náhradu škody), ale predídenie výkonu rozhodnutia, ktorým bolo uvedené právo žalobcovi/žalovanému zo vzájomnej žaloby priznané (rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 10C/38/2005 zo dňa 31. 10. 2006, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/25/2007 zo dňa 17. 09. 2007). Pokiaľ žalobca/žalovaný zo vzájomnej žaloby mal zato, že uvedenou dohodou bola odstraňovaná spornosť práva, napriek existencii právoplatných rozsudkov ohľadne tohto práva, a to s poukazom na využitie všetkých právnych prostriedkov žalovaným/žalobcom zo vzájomnej žaloby, napr. dovolanie generálneho prokurátora, odvolací súd dáva do pozornosti, že podnet na podanie mimoriadneho dovolania nepodal samotný žalovaný/žalobca zo vzájomnej žaloby (podnet podali fyzické osoby ako poslanci mestského zastupiteľstva žalovaného a občania mesta - žalovaného).

63. Správne súd prvej inštancie na základe námietky premlčania vznesenej žalobcom/žalovaným zo vzájomnej žaloby vyhodnotil aj nárok žalovaného/žalobcu zo vzájomnej žaloby na vydanie bezdôvodného obohatenia ako nepremilčaný, i keď žalobca/žalovaný zo vzájomnej žaloby dôvodne namietal aplikáciu Obchodného zákonníka na vznesenú námietku premlčania, vyhodnôtiac vzťah medzi žalobcom/žalovaným zo vzájomnej žaloby a žalovaným/žalobcom zo vzájomnej žaloby ako obchodnoprávny podľa § 261 Obchodného zákonníka.

64. Odvolací súd k posudzovaniu záväzkovo-právnych vzťahov, ktorých úprava podlieha režimu Obchodného zákonníka, vo všeobecnosti uvádza, že v zmysle § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka podliehajú režimu Obchodného zákonníka predovšetkým vzťahy medzi podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti. Režim Obchodného zákonníka sa ďalej podľa ust. § 261 ods. 2 Obchodného zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia dohody o urovaní (rovnako tak v čase uzatvorenia nájomnej zmluvy) vzťahoval aj na záväzkové vzťahy medzi štátom, samosprávnou územnou jednotkou alebo právnickou osobou, zriadenou zákonom ako verejnoprávna inštitúcia, ak sa tieto vzťahy týkali zabezpečovania verejných potrieb alebo vlastnej prevádzky a podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti. Na to, aby sa záväzkovo-právny vzťah spravoval režimom Obchodného zákonníka, preto musí byť splnená požiadavka, aby sa tento záväzkový vzťah týkal zabezpečenia verejných potrieb alebo vlastnej prevádzky. Za zabezpečenie vlastnej prevádzky možno označiť tie (zmluvné) vzťahy, ktoré sa týkajú zabezpečovania prevádzkyschopnosti samotného dotknutého subjektu, teda v danom prípade žalovaného/žalobcu zo vzájomnej žaloby ako mesta, teda všetky činnosti nevyhnutné k tomu, aby daný subjekt mohol vykonávať svoju činnosť. Za uspokojovanie verejných potrieb možno vo všeobecnosti považovať uspokojovanie záujmov verejnosti, ktoré sa dotýkajú napr. poskytovania zdravotníckej starostlivosti, ochrany životného prostredia, školstva, či záujmov v oblasti sociálnej a kultúrnej. Verejnou potrebou je nielen potreba týkajúca sa všetkých občanov, ale i potreba, na ktorej je záujem z hľadiska určitej územnej oblasti obce, potreba v určitých vecných oblastiach a úsekoch, na ktorých je všeobecne uznávaný záujem. Podmienka aplikácie Obchodného zákonníka na záväzkové vzťahy v zmysle ustanovenia § 261 ods. 2 Obchodného zákonníka, vzťahujúca sa k vymedzeniu predmetu vzťahu, t. j. že musí ísť o vzťahy týkajúce sa zabezpečovania verejných potrieb, je splnená aj v prípade širších súvislostí, ako to judikovali rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29Cdo/2115/98 či 28Cdo/4437/2010, ktorý výklad je akceptovateľný aj pre potreby tohto konania.

65. V konaní nebolo sporné, že žalobca/žalovaný zo vzájomnej žaloby v právnom vzťahu so žalovaným/žalobcom zo vzájomnej žaloby vystupoval ako podnikateľ pri výkone svojej podnikateľskej činnosti, je preto potrebné zaoberať sa posúdením okolností, či na strane žalovaného/žalobcu zo vzájomnej žaloby ako samosprávnej územnej jednotky sa jedná o vzťah týkajúci sa zabezpečovania verejných potrieb alebo vlastnej prevádzky. Žalovaný/žalobca zo vzájomnej žaloby sa vzájomnou žalobou domáhal vydania bezdôvodného obohatenia predstavujúceho plnenie na základe dohody o urovaní, ktorá bola

vyhodnotená ako neplatný právny úkon. Cieľom uvedenej dohody bolo predísť uplatneniu nároku na náhradu škody priznaného žalobcovi/žalovanému zo vzájomnej žaloby rozsudkom Okresného súdu Čadca č. k. 10C/38/2005-98 zo dňa 31. 10. 2006, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/25/207 zo dňa 17. 09. 2007, ktorá škoda predstavujúca ušlý zisk mala žalobcovi/žalovanému zo vzájomnej žaloby vzniknúť v dôsledku neplatnosti nájomnej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom/žalovaným zo vzájomnej žaloby a žalovaným/žalobcom zo vzájomnej žaloby, ktorej predmetom bolo prenechanie pozemkov vo vlastníctve žalovaného/žalobcu zo vzájomnej žaloby do užívania žalobcovi/žalovanému zo vzájomnej žaloby na základe nájomnej zmluvy. Vychádzajúc z obsahu nájomnej zmluvy a zmluvy o urovnaní nemožno vyvodiť, že na strane žalovaného/žalobcu zo vzájomnej žaloby išlo o zabezpečovanie jeho vlastnej prevádzky ani zabezpečenie verejných potrieb. Dohoda o urovnaní, v súvislosti s plnením ktorej došlo na strane žalobcu/žalovaného k bezdôvodnému obohateniu, bola uzatvorená v súvislosti s nárokom žalobcu/žalovaného na náhradu škody v dôsledku neplatnosti nájomnej zmluvy, ktorej predmetom bol prenájom pozemkov vo vlastníctve žalovaného/žalobcu zo vzájomnej žaloby za odplatu vo forme nájomného. Z nájomnej zmluvy (od ktorej sa odvíja nárok žalobcu/žalovaného na náhradu škody) ani zmluvy o urovnaní (od ktorej sa odvíja nárok žalovaného/žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia) nie je možné vyvodiť, že by sledovali bezprostredné uspokojovanie verejných potrieb, keďže nájomná zmluva mala zabezpečovať len príjmy mesta z jeho majetku. V danom prípade teda nejde o zabezpečenie vlastnej prevádzky ani uspokojovanie verejných potrieb, ale o majetkové právo obce plynúce zo záväzkového vzťahu, ktorý vznikol pri nakladaní s vlastným majetkom obce.

66. Námietka žalobcu/žalovaného zo vzájomnej žaloby spočívajúca v nesprávnom právnom posúdení, a to v aplikácii ustanovení Obchodného zákonníka na premlčanie nároku uplatneného vzájomnou žalobou je tak správna. Uvedené však nič nemení na vecnej správnosti napadnutého rozsudku vo výroku V., keď aj v prípade aplikácie Občianskeho zákonníka (§ 107 Občianskeho zákonníka) na premlčanie nie je nárok žalovaného/žalobcu zo vzájomnej žaloby premlčaný, na ktorú skutočnosť poukázal aj súd prvej inštancie v bode 49. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, kde sa, vzhľadom na žalobcom/žalovaným zo vzájomnej žaloby namietanú aplikáciu Obchodného zákonníka, zaoberal aj prípadným posúdením premlčania nároku uplatneného vzájomnou žalobou podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Okresný súd v tejto súvislosti konštatoval, že objektívna premlčacia doba 3 rokov od plnenia bola zachovaná, rovnako bola zachovaná subjektívna premlčacia doba 2 rokov, ktorej začiatok plynutia súd prvej inštancie spojil s doručením rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4MCdo/23/2008 žalovanému/žalobcovi zo vzájomnej žaloby. Žalobca/žalovaný zo vzájomnej žaloby skutkové závery súdu prvej inštancie v tomto smere nenamietal, preto si ich odvolací súd osvojil a pri aplikácii ust. § 107 Občianskeho zákonníka sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o nepremlčaní vzájomnou žalobou uplatneného nároku žalovaného/žalobcu zo vzájomnej žaloby na vydanie bezdôvodného obohatenia.

67. Pokiaľ ide o začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby, už v rozsudku bývalého Najvyššieho súdu SSR zo dňa 17. 02. 1978, sp. zn. 2 Cz 35/77, publikovanom v Zborníku stanovísk a správ o rozhodovaní súdov a súdnych rozhodnutí Najvyšších súdov ČSSR, ČSR a SSR, zväzku IV, s. 649, bol formulovaný právny záver, podľa ktorého sa pre začiatok behu subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie neoprávnene získaného majetkového prospechu (v súčasnosti bezdôvodné obohatenie) vyžaduje skutočná a nie len predpokladaná vedomosť oprávneného o tom, kto na jeho úkor získal majetkový prospech. Z hľadiska posúdenia začiatku plynutia dvojročnej premlčacej doby podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka je teda rozhodujúci okamih, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že došlo na jeho úkor k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal. Inak povedané, pre začiatok plynutia premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje skutočná (preukázaná) a nielen predpokladaná vedomosť oprávneného. K tomu dochádza vtedy, keď oprávnený zistí také skutkové okolnosti, ktoré mu umožnia uplatniť jeho právo žalobou. V prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením z neplatnej zmluvy je potom rozhodujúci subjektívny moment, kedy oprávnený zistí také okolnosti, z ktorých možno dôvodiť, že zmluva, na základe ktorej bolo plnené, je neplatná. Najvyšší súd Českej republiky v rozhodnutí sp. zn. 33Odo/306/2005 zo dňa 27. 03. 2007 konštatoval, že v prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením z neplatnej zmluvy je pre začatie plynutia premlčacej doby rozhodujúci okamih, kedy oprávnený zistil, že zmluva, na základe ktorej bolo plnené, je neplatná. Pre získanie takejto vedomosti nie je právne významné, či oprávnený z bezdôvodného obohatenia mal také právne znalosti, aby bol subjektívne schopný posúdiť uvedené skutkové okolnosti a zistiť, že zmluva, podľa ktorej plnil, je neplatná (porovnaj

aj rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 25Cdo/3306/2007, rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/121/2009).

68. V súvislosti s aplikáciou Občianskeho zákonníka na premlčanie nároku uplatneného vzájomnou žalobou odvolací súd len dodáva, že pred svojim rozhodnutím nepovažoval za potrebné strany konania upozorniť na možnú aplikáciu ust. § 107 Občianskeho zákonníka, ani § 261 Obchodného zákonníka, nakoľko už súd prvej inštancie z uvedených ustanovení pri svojom rozhodovaní vychádzal a na uvedené ustanovenia poukazyval a ich aplikácie sa domáhal v odvolaní aj sám žalobca/žalovaný zo vzájomnej žaloby.

69. Vychádzajúc z uvedených skutočností a záverov odvolací súd, vyhodnotiac odvolanie žalobcu/žalovaného zo vzájomnej žaloby ako nedôvodné, napadnutý rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutých výrokoch I. a V., ako aj na ne nadväzujúcich výrokoch II., III. a VI. o trovách konania, ktoré neboli osobitne napadnuté odvolaním, a pri ktorých okresný súd aplikoval správne zákonné ustanovenia, podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správny potvrdil.

70. Vo výroku IV., ktorým súd konanie o vzájomnej žalobe v časti vyslovenia neplatnosti Dohody o urovaní zo dňa 10. 07. 2008 a v nej obsiahnutej kúpnej zmluvy, ktorej vklad bol povolený Okresným úradom, odborom katastrálnym dňa 11. 08. 2008 pod č. V 2335/2008 zastavil, ktorý nebol napadnutý odvolaním žiadnej zo strán konania, ponechal rozsudok okresného súdu nedotknutý.

71. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania (vo vzťahu k žalobe aj k vzájomnej žalobe) odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, 2, § 262 ods. 1, § 255 ods. 1, 2 C. s. p. Úspešnou stranou konania bol žalovaný/žalobca zo vzájomnej žaloby, a to tak v časti týkajúcej sa žalobcom uplatneného nároku ako aj v časti vzájomnou žalobou uplatneného nároku žalovaného, preto mu súd voči žalobcovi/žalovanému zo vzájomnej žaloby priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania - vo vzťahu k žalobe ako aj vzájomnej žalobe.

72. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)